

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD

Bodens enkle konstruksjon gjør dette til en forholdsvis lett oppgave. Vær nøye med døren og plasseringen av panelet.

LETT

VANSKELIG

TIDSFORBRUK

4-5 dager.

PRIS

Cirka 18.000 kroner.

Denne boden er 1,5 x 3 m. Det er bygget et halvtak i forlengelsen av boden etter samme prinsipp som det øvrige taket.

Her finner du en byggeanvisning til en **bod med en enkel konstruksjon og få ulike materialer**. Rammen på boden er bygget av 48 x 98 mm konstruksjonsvirke og kledd med tømmerpanel, som med sine buede former gir et koselig tømmerhusutseende.

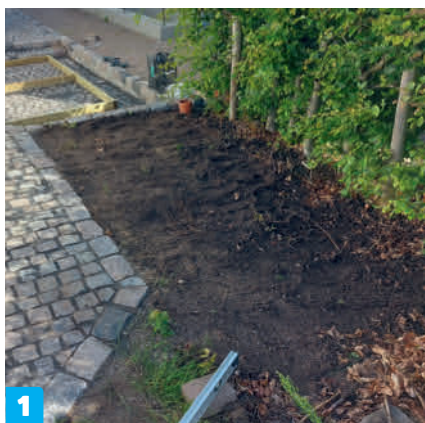
Klassisk bod med tømmerpanel

Forberedelse

Først bygges en grunnramme, og deretter monteres rammen på stolpesko som støpes ned i bakken.

Fordelen med å bygge rammen først er at stolpeskoene dermed må tilpasses rammen – ikke omvendt.

Hvis du støper fast stolpeskoene, må alle stolpene passe nøyaktig i riktig høyde. Dette kan være vanskelig og kreve mye justeringer i etterkant. For å unngå dette legger du grunnrammen på bakken – gjerne klosset opp på betongstein slik at den er i vater – og fester deretter stolpesko til rammen før du støper dem fast i punktfundament.

1

Jevn ut jorden i det området der boden skal stå, slik at du har en noenlunde plan flate. I bakgrunnen er materialene til bunnrammen lagt løst opp for å få en oversikt over størrelsen på boden.

2

Bunnrammen (A og B) skrus sammen med 100 mm lange skruer når den endelige størrelsen er bestemt. Her skal rammen være 3 meter lang og 1,5 meter dyp. Hver sammenføyning får to skruer.

Treskjelettet er bygget av 48 x 98 mm konstruksjonsvirke.

Boden kles med tømmerpanel, og på det skrå taket av kryssfinérplater legges det takbelegg.

3

Kloss opp bunnrammen der boden skal plasseres. Sjekk med et vater. Når du har justert rammen på plass kan du lage hull i bakken for å støpe punktfundamentene.

Tømmerpanel – forskjellige typer

Det finnes forskjellige typer tømmerpanel, både når det gjelder monteringsystem, dimensjon og materialer. Noen monteres med klassisk not og fjær, mens andre har en såkalt vekselfals, der kantene overlapper i stedet for å stikkes inn i hverandre.

Til denne boden bruker vi 15 x 95 mm trykkimpregnerte bord med vekselfals. Tilsvarende bord finnes i andre tresorter og flere størrelser.

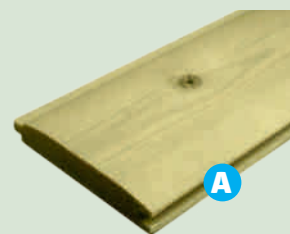
Vær oppmerksom på at det kan være små forskjeller mellom panelbordene selv om de har samme dimensjon. Kjøp derfor alt panelet fra samme leverandør.

VEKSELFALS er falser som sitter forskjøvet øverst og nederst, slik at bordene kommer til å overlape hverandre. Det er den typene som brukes til denne boden. De to sporene på baksiden av bordene hindrer at de vrir seg. Innfestingen plasseres cirka 25-30 mm fra underkanten av hvert bord.

FJÆR OG NOT med et spor midt i bordet nederst og en fjær på midten øverst er en annen monteringsmetode til tømmerpanel. Bordet kan også enten bue jevnt ut på den ene siden eller være rundet øverst og nederst ved fjær/not.

Varianter

A. Tømmerpanel i trykkimpregnert tre (19 x 98 mm) med klassisk fjær og not i midten av bordet.

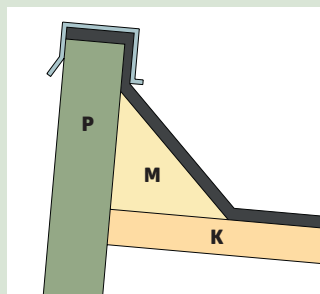
B. Tømmerpanel i trykkimpregnert tre i en tykkere dimensjon (33 x 145 mm) med runde kanter øverst og nederst.

C. Tømmerpanel finnes også i kompositt, med fjær og not midt i bordet og runde kanter øverst og nederst i dimensjonen 33 x 145 mm.

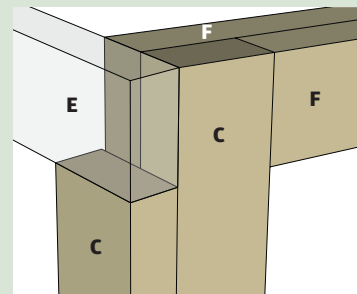
Bodens konstruksjon

Det er brukt få forskjellige materialer til denne boden. Treskjelettet er bygget av 48 x 98 mm konstruksjonsvirke, kledd med tømmerpanel. Den har et fast gulv av terrassebord og et tak av kryssfinérplater kledd med takbelegg.

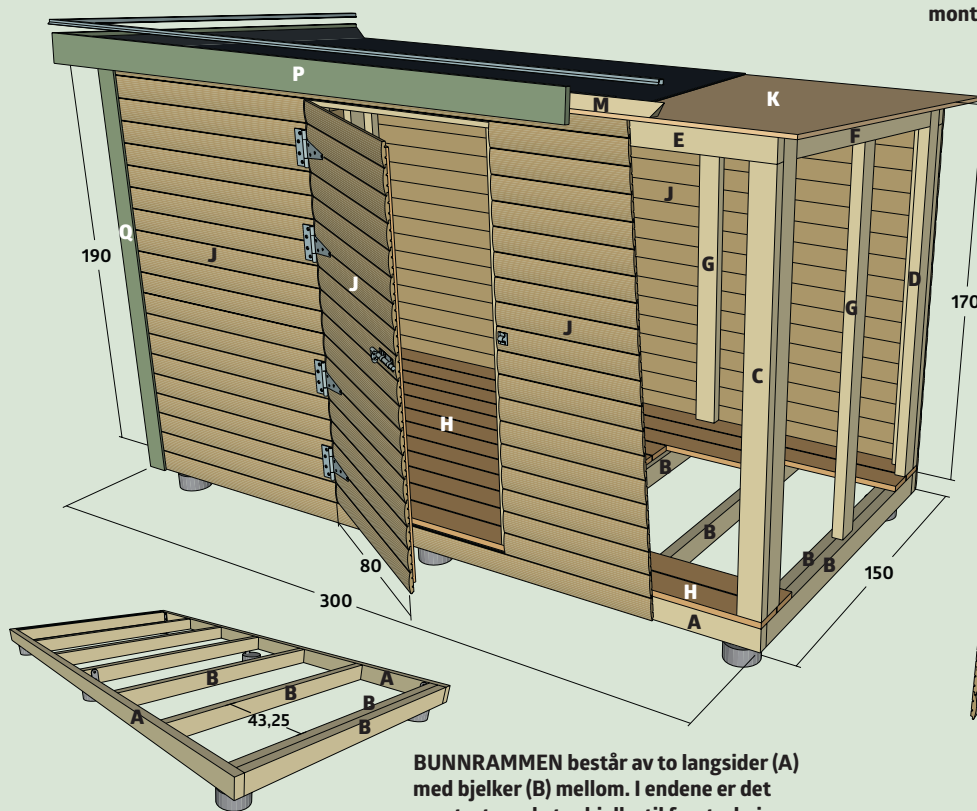
KLEDNINGEN lages med tømmerpanel (J), som skrues til treskjelettet. Det er viktig at bordene (J) holder rette linjer på alle sider. Også på døren, som har en bunn av kryssfinér (L).

TAKET er kryssfinér (K) med trekantlister (M) i sidene, som vindskiene (P) er satt fast til. Taket kles med takbelegg.

HJØRNESTOLPENE er to stk 48 x 98 mm (C) i vinkel. Den fremste delen av stolpen er kortere, med plass til en toppsvill (E). Sperrere (F) monteres til stolper og toppsvill.

BUNNRAMMEN består av to langsider (A) med bjelker (B) mellom. I endene er det montert en ekstra bjelke til forsterkning.

HJØRNENE får et par dekkbord (Q og R) for å lage en pen avslutning.

MATERIALER

48 x 98 mm konstruksjonsvirke:

- 2 langsider (A) til bunnrammen, 300 cm
- 9 bjelker (B), 141 cm
- 4 stolper (C), foran, 2 x 190 og 2 x 199,5 cm
- 4 stolper (D), bakerst, 2 x 170 og 2 x 179,5 cm
- 2 toppsviller (E), 300 cm
- 8 sperrer (F), 141 cm
- 6 ekstra stolper (G), 190, 180 og 170 cm

28 x 120 mm terrassebord:

- 11 bord (H) til gulv, 300 cm

15 x 95 mm tømmerpanel:

- 68 bord (J) til kledning og dør

21 mm kryssfinér:

- 3 plater (K) til tak, 122 x 244 cm
- 1 plate (L) til dør, 79 x 189 cm

48 x 48 mm trekantlister:

- 2 lekter (M), 320 cm
- 2 lekter (N), 170 cm

19 x 123 mm bord:

- 3 vindskier (P), 2 x 170 og 1 x 320 cm
- 4 dekkbord (Q) til hjørnet foran, 209 cm
- 4 dekkbord (R) til bakerste hjørne, 189 cm

Dessuten:

- 3 poser tørrbetong
- 6 stolpesko, 75 x 90 x 400 mm
- Terrasseskruser, 4,8 x 75 mm

- 8 vinkelbeslag
- Takfotbeslag
- 2 ruller takbelegg à 1 x 5 m
- Pappspiker, 20 mm
- Aluspiker med skiver, 2,6 x 25 mm
- 3 tuber taklim
- T-hengsler og skåte til dør
- Diverse skruser, 3,5 x 40, 4,5 x 50, 4,5 x 60 og 5 x 100 mm

SPESIALVERKTØY

- Dykksag med føringsskinne
- Jordbor

Bunnramme og gulv

Bunnrammen festes til stolpesko som støpes på plass for å gi boden et solid fundament. For en bod som denne, som er 1,5 x 3 meter, er det fint med seks punktfundament – ett i hvert hjørne og ett punkt midt på hver langside.

Her lages hullene til punktfundamentene med et jordbor. Hullene fylles deretter med betong, slik at stolpeskoene kan støpes fast. Det er lurt å vente til neste dag med å fortsette arbeidet, slik at betongen kan tørke i 24 timer.

Lag hull til punktfundament. Her plasseres ett i hvert hjørne og ett på hver langside. Lag hullene midt under rammen, slik at stolpeskoen senere passer ned i støpen.

Skrus fast stolpesko til rammen (A og B), slik at de blir plassert midt i hullet. Her skruses de fast med 40 mm beslagskruer. Bland tørrbetong med litt vann og hell i hullet. La betongen tørke til neste dag.

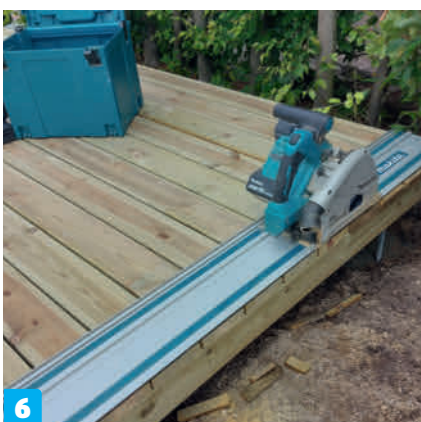
Monter de resterende bjelkene (B) mellom langsidene til bunnrammen (A). De skruses fast med to 100 mm skruer i hver ende. Lag en jevn avstand mellom bjelkene, men maksimalt 60 cm senteravstand.

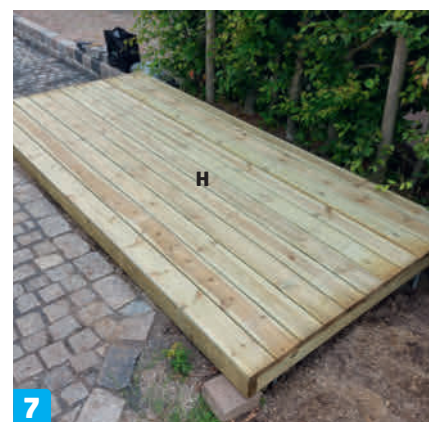
Terrassebord (H) monteres oppå rammen, slik at boden får et fast gulv. Her er det plass til 11 terrassebord. Legg først de to ytterste bordene slik at de flukter med ytterkantene på bunnrammen, deretter det midterste, og skru fast resten med jevn avstand mellom.

Resten av bordene (H) skruses fast slik at luften mellom dem er jevnt fordelt. Her går det opp med en avstand på cirka 5-7 mm luft mellom bordene.

Kapp gulvbordene i endene med dykksagen, slik at du får et pent, rett snitt. Dette er raskere enn å kappe til hvert enkelt bord før du skrur dem fast.

Gulvet (H) i boden er nå klart. Det er utgangspunktet for resten av boden, etter som veggene skal bygges oppå gulvet.

Skjelett

Selve skjelettet til boden bygges direkte oppå gulvet. Det bygges av 48 x 98 mm konstruksjonsvirke – inkludert hjørnestolpene, som består av to bjelker som er skrudd sammen til en «L».

Stolpene kappes slik at de fremste stolpene er 20 cm lengre enn de bakerste. Dette gir en god helling på taket.

Mellom hjørnestolpene foran og bak på boden monteres toppsviller, og mellom disse igjen monteres det åtte taksperrer.

1 Kapp til hjørnestolpene (C og D) i lengden. De fremste stolpene (C) er 20 cm høyere enn de bakerste (D), slik at det blir en bra helling på taket. Hver stolpe består av to stk 48 x 98 mm, som skrues sammen.

2 Hjørnestolpen (C) skrues sammen med 100 mm lange skruer, slik at den ene siden flukter med forsiden av gulvet, og den andre med kortsiden.

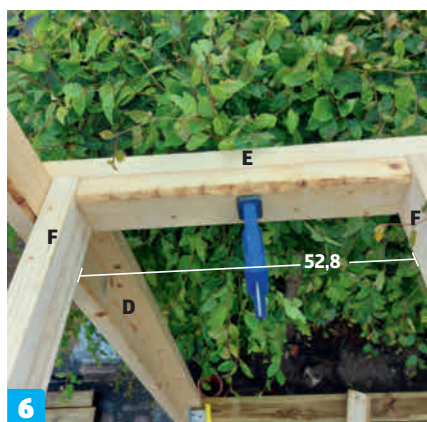
3 Hjørnestolpene (C og D) festes med vinkelbeslag til gulvet. Vinkelbeslaget plasseres på baksiden av stolpen og skrues fast med 40 mm beslagskruer.

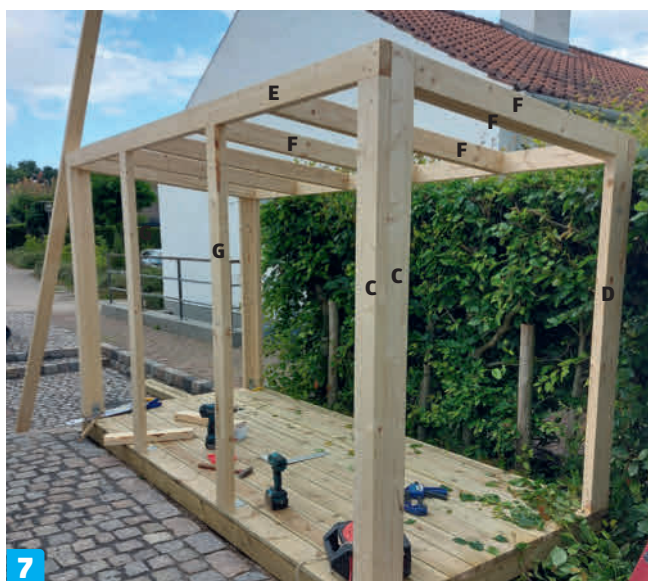
4 Legg en toppsvill (E) mellom de fremste stolpene (C). Toppsvillen hviler på den fremste delen av hjørnestolpen, som er skåret til i lengden. Den andre delen av stolpen kappes når begge toppsviller er montert.

5 Fest en toppsvill (E) mellom de bakerste stolpene (D). Den festes med 100 mm skruer. Det gir boden en sterk konstruksjon når svillene er plassert i hakket i hjørnestolpene (C og D).

6 Kapp åtte sperrer (F), og monter dem mellom toppsvillene (E). Lag et mellomstykke i samme lengde som sperreavstanden (her 52,8 cm). Det hjelper deg å sikre at avstanden blir jevn.

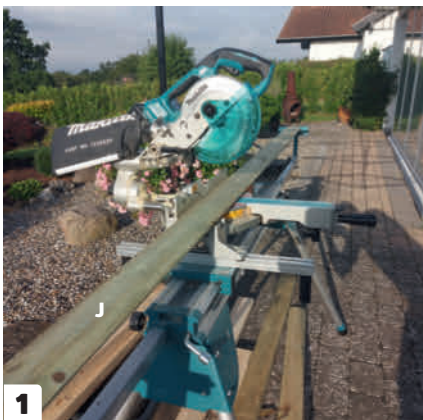
De to ytterste sperrere (F) "forsterkes" med en ekstra sperre. Da har du noe å skru fast kledningsbordene til. Sperrere må også kappes med skrånitt i endene for å flukte med hjørnestolpene. Det settes også stendere (G) på langsiden. På hver side av døren på forsiden, mens det settes to stendere jevnt fordelt på baksiden.

Kledning

Når skjelettet er klart, kan du begynne med kledningsbordene. Dette innebærer å kle inn boden med tømmerpanel som er kappet til i riktig lengde.

Det er nødvendig å montere stendere på langsiden, slik at det ikke blir for stor avstand mellom festene til kledningen. Stenderne monteres mellom gulvet og toppsvillene i langsiden, og mellom gulvet og taksperrene i kortsiden.

I endene kapper du de øverste panelbordene med et skrått snitt.

1

Kapp til tømmerpanelet (J) i riktige lengder på kappsagen. Fordi det skal kappes mange i samme lengde, er det praktisk med et lengdestopp. Da slipper du å måle hvert eneste bord

2

Panelet (J) skrues fast med 40 mm skruer. Skruen plasseres cirka 25-30 mm fra underkanten av bordet, slik at hvert bord klemmer mot bordet under og holder det på plass.

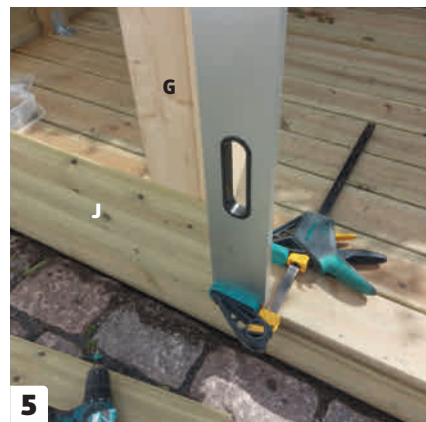
3

Tømmerpanelet (J) flukter med hjørnestolpenes forkant. Fortsett å montere bordene, slik at du får tett et igjen i begge ender av boden.

4

De øverste bordene (J) i sidene skæres til med et skrått snitt. Spenn fast en skinne og kjør dykksagen langs skinnen slik at du får et fint, rett snitt. Dermed kan takplatene legges oppå sperrene (F).

5

Spenn fast en skinne på stenderen (G) ved døråpningen, slik at panelet kan støtes inn mot den. Dette sikrer at kanten på bordene blir helt rett.

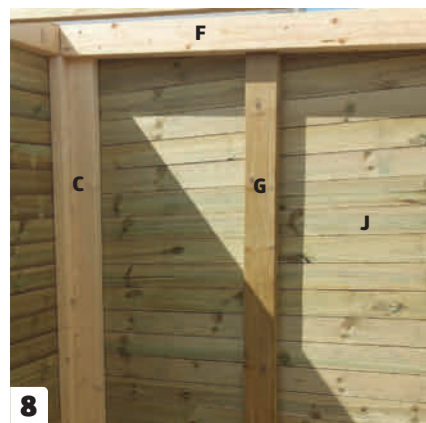
6

Monter panel (J) på den andre siden av døren etter samme metode, slik at de også får en rett kant. Sørg for at bordene i fronten er i samme høyde som i endene.

7

Det gjennomgående bordet over døren skæres til når det er montert. Det er litt for høyt og skjæres til slik at det flukter med overkanten på sperrene. Igjen brukes skinne og dykksag.

8

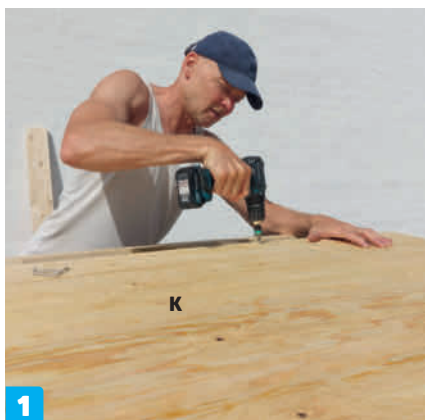
Det monteres ekstra stendere (G), slik at det ikke er for langt mellom innfestingene til panelet. I hver ende monteres én ekstra stender, og det monteres to på langsiden.

Tak

Taket består av plater av kryssfiner som er skåret til slik at de stikker cirka 10 cm ut hele veien rundt og gir boden et lite takutstikk.

I kanten av takplatene er det montert trekantede lekter og vindskier – bortsett fra i den lave enden, der et takfotbeslag i aluminium sørger for at vannet renner ned i en takrenne.

Takbelegget legges oppå platene i lengder som skjæres til slik at de passer mot vindskiene. Takbelegget har lim på den ene siden både øverst og nederst, så vent med å fjerne folien fra limet til du er sikker på at lengdene ligger riktig.

1

Kryssfinérplatene (K) skrus fast til sperrer og toppsviller når de er skåret til. Platene stikker ca. 10 cm ut over kanten hele veien rundt, og festes med 60 mm skruer med 30 cm mellomrom.

2

Monter et takfotbeslag i den lave delen av taket (K). Beslaget skjæres til med vinkelsliper og spikres fast med pappspiker. I sider og i front monteres trekantlektene (M og N), som kappes med skrå snitt i hjørnene.

3

Trekantlektene (M og N) skrus fast nedenfra gjennom takplaten (K). På den måten kan du være sikker på at det ikke stikker opp skruenhoder på overflaten som skal dekkes med takbelegg.

4

Monter vindskier (P) utenpå trekantlektene (M og N). De kappes til i lengden og festes i kanten på sidene og i fronten av taket. Ved takfoten skal det være plass til at vannet kan renne ned i en takrenne.

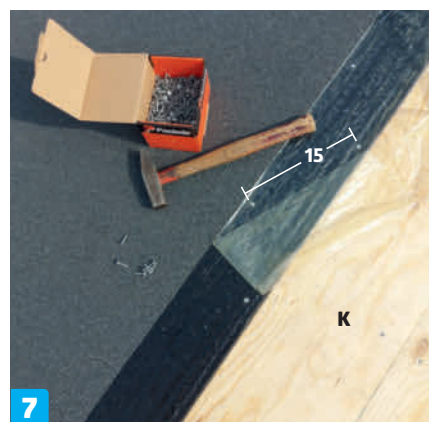
5

Vindskiene (P) plasseres midt på trekantlekt (M og N) og takplate (K). De skrus fast med 50 mm skruer inn i midten av platen og i den nedre delen av trekantlekten.

6

Legg på takbelegg. Det skjæres til i lengden, slik at det rekker opp til vindskiene (P) i begge sider. Her brukes takbelegg med en 10 cm selvklebende kant øverst og nederst. Ved takfoten legges belegget i taklim.

7

Løft folien, og spikre fast takbelegget. Sett pappspikerne i et siksakkmønster. Legg deretter tilbake folien slik at neste lengde kan legges uten at limflatene fanger. Fjern folien når lengdene ligger perfekt.

Lag et snitt i hjørnene av takbelegget, slik at spissene kan brettes over hverandre. Til slutt påføres et strøk med taklim for å sikre en tett skjøt. Eventuelt takbelegg som stikker opp over vindskien skjæres av.

Hjørner og dør

På hvert hjørne av boden er det montert to dekkbord som avslutning på kledningen av tømmerpanel.

Døren består av en kryssfinérplate som er skåret til slik at den er omtrent 5 mm mindre enn dørhullet hele veien rundt. Dette gjør den enkel å åpne og lukke. Åpningen er 80 cm bred.

Platen er kledd med tømmerpanel slik at fronten passer til resten av boden. Kryssfinérplaten til døren er midlertidig festet til to lekter som er festet til stolpene på hver side. Dette gjør det enklere å montere tømmerpanelet slik at panelet flukter med det øvrige.

Monter tømmerpanel (J) på platen (L). Det skjæres til slik at det i hver side er cirka 2-3 mm luft til panelet på hver side av døren. Her legges det nest øverste bordet først, da det øverste må skjæres til i toppen.

Kapp til vindskibeslagene. De skal plasseres oppå vindskiene. Det skjæres ut en trekant av beslaget i hjørnene, slik at de kan settes sammen i en rett vinkel oppå hjørnene.

Sett to dekkbord (Q og R) på hvert hjørne, slik at boden får en flott finish. Det er viktig at dekkbordene presses godt sammen, slik at sammenføyningen er helt tett. De skrues fast med 50 mm skruer.

Fortsett å skru fast panelet (J) med 40 mm skruer. Det er viktig at bordene flukter med kledningen på begge sider av døren. Skru døren løs fra hjelpelektene når du nærmer deg bunnen.

Beslaget monteres med 25 mm aluminiumsspiker med skive, som slås ned i vindskien (P). Hjørnene får fine gjærings-skjøter når du bøyer beslaget der trekanten er skåret vekk over hjørnet.

Skjær til en kryssfinérplate (L) som er 5 mm mindre enn dørhullet hele veien rundt. På stolpene (G) på hver side av dørhullet monteres to lekter midlertidig, som platen festes til mens kledningen settes på.

Monter hengsler og grep på døren (L og J). Døren må være hengslet før du fester de nederste panelbordene. Ellers vil du ikke kunne løsne døren fra den midlertidige innfestingen i lektene.